

DOGAĐAJI OPŠTEG KARAKTERA

1. januar — Po naređenju VS NOV i POJ formirane 1, 2. i 3. armija NOVJ. U sastav 1. armije su ušle: I. proleterska udarna i 6. proleterska divizija »Nikola Tesla«, 5, 11. i 21. udarna divizija i Konjička brigada; u sastav 2. armije: 17, 23, 25, 28. i 45. divizija; u sastav 3. armije: 1U, M. i 51. udarna divizija NOVJ. U operativnom pogledu pod komandu Štaba 3. armije NOVJ stavljeni su 3. i 10. korpus NOV.I a pod komandu Štaba 2. armije 3. korpus NOVJ.
2. januar — U Moskvu stigla delegacija vlade Mađarske u cilju pregovora o primirju sa vladama SAD, V. Britanije i SSSR-a. (Pregovori su završeni 20. januara potpisivanjem ugovora o primirju.)
- U Mađarskoj nemačke snage otpočele šestodnevnu protivofanzivu u pravcu Esterгона.
3. januar — U Atini obrazovana grčka koaliciona vlada sa generalom Nikolasom Plastirasom na čelu.
4. januar — Predsednik vlade V. Britanije Winston Cerčil uputio kralju Petru II Karađorđeviću pismeni zahtev da bez odlaganja prizna Beogradski sporazum (sporazum Tito — Subašić od 2.XI 1944. god.)
5. januar — U Novom Sadu, po naređenju Štaba vazduhoplovstva NOVJ. formirani štabovi 11. vazduhoplovne (lovačke) divizije i 42. vazduhoplovne (jurišne) divizije. U sastav 11. divizije ušla su tri puka lovaca Jak (111, 112. i 113. puk), a u sastav 42. divizije tri puka »11-2* (421, 422. i 423. puk).
- Vlada SSSR-a priznala privremenu poljsku vladu u Lublinu.
- Po naređenju VS NOV i POJ 2. dalmatinska proleterska udarna brigada Primorske operativne grupe ušla u sastav 0 udarne divizije NOVJ.
6. januar — Vrhovni komandant NOV i POJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito i šef britanske vojne misije general Ficroj Maklin sklopili ugovor o uspostavljanju vazduhoplovne baze u okolini Zadra za potrebe savezničkog vazduhoplovstva, a u cilju pomoći NOV.T u borbi protiv nemačkih snaga.
- U Grčkoj snage ELAS-a evakuisale gradove Atinu i Pirej.
7. januar Odlukom Nacionalnog komiteta oslobođena Jugoslavije osnovan Državni izdavački zavod DFJ.
8. januar U Londonu predsednik vlade V. Britanije Winston Cerčil primio predsednika izbegličke vlade kraljevine Jugoslavije Ivana Subašića.
10. januar — Po naređenju VŠ NOV i POJ u Nišu formirana 5 divizija KNOJ-a.
11. januar Na inicijativu KPJ formiran Akcioni odbor Jedinštenih radničkih i nameštениčkih sindikata sa zadatkom da pripremi zemaljski kongres sindikata Jugoslavije.
- Kralj Petar II Karađorđević održao sastanak sa predstavnicima političkih stranaka u emigraciji: ispitivana mogućnost stvaranja nove vlade i izdat proglas o odbacivanju sporazuma Tito — Subašić od 2.XI 1944. godine.
- Komandant britanskih trupa u Grčkoj general Skobi i predstavnik ELAS-a potpisali u Atini primirje. Prekid neprijateljstva utvrđen je za ponoć 15. januara, kada je i završen građanski rat u Grčkoj.
12. januar — U južnoj Poljskoj, s mostobrana na r. Visll, otpočela velika ofanziva 1. ukrajinskog i 1. beloruskog fronta Crvene armije
14. januar Sa desne obale r. Nareva (sev. od Varšave) otpočela ofanziva 2. i 3. beloruskog fronta Crvene armije u pravcu istočne Pruske.

- U Beogradu osnovan Sveslovenski komitet po ugledu na slične komitete u drugim slovenskim zemljama.
- 16. januar
 - Jedinice američke 12. grupe armija slomile nemačku ofanzivu u pl. Ardenima. Nemačke snage su pretrpele gubitke od 120.000 vojnika, a uništeno je ili zaplenjeno 600 tenkova i 1620 aviona.
 - Nacionalni komitet oslobođenja Jugoslavije uputio zahtev Savezničkom savetu za primirje sa Italijom da se plovni objekti jugoslovenske Kraljevske ratne mornarice iz italijanskih luka stave na raspolaganje NOVJ
- 17. januar
 - Vlada V. Britanije odbacila predlog kralja Petra II Karađorđevića: da svu zakonodavnu vlast vrši izbeglička vlada u Londonu, kao uslov priznavanja sporazuma Tito — Subašić od 2. novembra 1944.
 - Jedinice 1. beloruskog fronta Crvene armije oslobodile Varšavu, glavni grad Poljske.
- 18. januar
 - Izbeglička vlada kraljevine Jugoslavije resila da na sebe preuzme kraljevsku vlast ukoliko kralj ne prihvati predloženo namesništvo.
 - Predsednik vlade V. Britanije Vinston Cerčil održao u Parlamentu govor o britanskoj politici prema Italiji, Jugoslaviji i Grčkoj.
 - Po naređenju Vrhovnog štaba NOV i POJ 2. proleterska udarna divizija pristigla iz Beograda na širu prostoriju Iloka radi ojačanja 1. armije NOV.I.
- 19. januar
 - Kralj Petar II Karađorđević primio vladinu delegaciju (predvodio je predsednik vlade Ivan Subašić). Ona je zahtevala da kralj jasno odgovori da li prihvata regenstvo ili ne. Kralj je, kao uslov priznanja sporazuma Tito — Subašić, zatražio pravo da sam izabere namesnike i da emigrantske građanske grupe u Londonu same odaberu svoje predstavnike za buduću Narodnu skupštinu.
 - Jedinice Crvene armije zauzele gradove Krakov i Lođ (u Poljskoj).
- 20. januar
 - U Moskvi predstavnici vlada SAD, SSSR i V. Britanije potpisali primirje sa vladom Mađarske
- 21. januar
 - Maršal Jugoslavije Josip Broz Tito postavio energičan zahtev izbegličkoj vladi: da prekine svaka pogadanja s kraljem Petrom II Karađorđevićem oko sporazuma Tito — Subašić (od 2.XI 1944. godine) i da se vrati u zemlju.
 - Vrhovni komandant NOV i POJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito izdao naređenje o mobilizaciji izvesnog broja obveznika od 18 do 45 godina, kao i o izboru dobrovoljaca, rođenih 1928. i 1929. god., za službu u protivavionskim jedinicama NOVJ.
- 22. januar
 - Kralj Petar II Karađorđević obavestio predstavnike štampe da je otkazao poverenje dr Ivanu Subašiću i da je odlučio da raspusti vladu i da sam stupi u direktnu vezu s maršalom Titom.
 - Predsednik vlade V. Britanije Vinston Cerčil obavestio kralja Petra II Karađorđevića da će priznati jedinstvenu jugoslovensku vladu, obrazovanu na osnovu sporazuma od 2. novembra, iako kralj ne prihvati listu namesništva.
 - Jedinice Crvene armije izbile na r. Odru između Vroclava i Opelna u Poljskoj.
- 23. januar
 - Predsednik vlade V. Britanije Vinston Cerčil pozvao izbegličku vladu Kraljevine Jugoslavije da se vrati u zemlju i da nastavi sprovođenje Beogradskog sporazuma. (Time je osujećen pokušaj kralja Petra II Karađorđevića da prinudi vladu da podnese ostavku.)
 - U Beogradu održanu zemaljska konferencija Jedinstvenih radničkih i nameštaničkih sindikata Jugoslavije: tajnim glasanjem izabran Glavni odbor sindikata, donesena odluka o pokretanju sindikalnog lista •Rad- i izabrani delegati za međunarodnu konferenciju sindikata u Londonu.
- 24. januar
 - Kralj Petar II Karađorđević primio predsednika Demokratske stranke Milana Grola u cilju konsultacije o eventualnom sastavu nove vlade. Međutim, vlada dr Ivana Subašića, podržana od strane britanske vlade, odbila je da podnese ostavku, pa je propala kraljeva zamisao o formiranju nove vlade.
- 27. januar
 - Vrhovni komandant NOV i POJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito izdao naredbu kojom je ukinuta vojna uprava za Banat, Bačku i Baranju, a sva civilna vlast prenesena na Glavni NO odbor Vojvodine i niže organe narodne vlasti.

1945. januar

BOSNA I HERCEGOVINA

januar 1945.

28. januar — U Londonu održana sednica izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije na kojoj je raspravljano o proširenju AVNOJ-a ulaskom predstavnika jugoslovenskih građanskih partija. Član vlade Juraj Sutej je predložio da se svi poslanici izabrani 1938. godine autonfatski kooptiraju u AVNOJ. Nasuprot njemu, Sava Kosanović je predložio da se u AVNOJ kooptiraju samo one političke ličnosti u emigraciji i u zemlji koje se nisu ogrešile o NOP. Zaključeno je da se oba predloga, u pismenoj formi, iznesu pred vladu V. Britanije.
20. januar — Kralj Petar II Karađorđević preneo svoju vlast na regentski savet i priznao vladu dr Ivana Subašića.
31. januar Prva lovačka eskadrila NOV i POJ otpočela da dejstvuje sa aerodroma na ostrvu Visu.
- Po naredjenju VS NOV i POJ. fi. i 10. korpus NOVJ ušli u sastav 3. armije NOVJ.
- Januar k. — GS NOV i PO za Sloveniju, odazivajući se molbi CK KP Austrije, formirao na teritoriji Slovenije Austrijski partizanski bataljon.

BOSNA I HERCEGOVINA

2. januar Nemačka 963. tvrđavska brigada upućena iz Sarajeva, preko Vlasenice i Zvornika, u Bijeljenu sa zadatkom da sa snagama nemačkog 34. armijskog korpusa potisne jedinice 2. armije NOVJ sa te prostorijske i stvori uslove za nesmetano povlačenje jedinica nemačke grupe armija »E«.
- Nemačke jedinice odbacile delove 10. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ i probile se u Kreševo.
- Delovi 4. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ zauzeli Vareš. Poginulo je 16 i ranjeno 35 nemačkih vojnika, dok su jedinice NOVJ imale 11 ranjenih. Uništena su 2 oklopna voza i zaplenjena 3 p. mitraljeza, 3 laka bacača, 40 pušaka i 10.000 metaka.
- Delovi 39. divizije 5. udarnog korpusa NOVJ odbili ispad pet četa ustaša i jednog četničkog bataljona iz Banje Luke ka s. Motikama, nanevši im gubitke od 11 mrtvih i 10 ranjenih, uz sopstvene gubitke od 2 mrtva i 1 ranjenog.
- januar Jedinice 28. udarne divizije 2. armije NOVJ odbile ispad nemačkih, ustaških i domobranskih snaga iz Bijeljine, nanevši im gubitke od oko 50 mrtvih, 80 ranjenih i 3 zarobljena. Divizija je imala 31 mrtvog i 45 ranjenih.
3. januar Deseta hercegovačka udarna brigada 29. udarne divizije NOVJ posle oštore borbe odbila ispad dva bataljona 369. puka nemačke 369. legionarske divizije i jedne čete milicije iz Nevesinja.
- Na liniji s. Vrhovina — s. Lupac (kod Travnika) delovi 4. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ odbili ispad nemačkih i ustaških jedinica iz Zenice i naneli im gubitke od 18 mrtvih i 24 ranjena.
- Kod Lustovog brda (na putu Zepče — Maglaj) delovi 53. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napali iz zasede nemačku motorizovanu kolonu i naneli joj gubitke od 20 mrtvih i 12 ranjenih, uz sopstvene gubitke od 1 mrtvog i 8 ranjenih.
- Na sreskoj izbornoj konferenciji NOF-a za srez prnjavorski, kojoj je prisustvovalo oko 270 delegata, izabran Sreski odbor NOF-a od 110 članova.
4. januar Na liniji s. Vrhelje — s. Konjevići — s. Grahovčići — s. Lupac (kod Zenice) delovi 4. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ izvršili napad na nemačke jedinice. Odbačen u početnoj borbi, neprijatelj je protivnapadom povratio izgubljene položaje pretrpevši osetne gubitke. Divizija imala 7 mrtvih i 43 ranjena.
- Snage 10. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ posle petočasovne borbe odbile napad nemačkih jedinica koje su od Busovače i Zenice nadirale u pravcu Travnika. Neprijatelj je pretrpeo gubitke od 18 mrtvih i 26 ranjenih. Divizija je imala 1 mrtvog i 13 ranjenih.
- Kod s. Dubrave (na putu Banja Luka — Bos. Gradiška) delovi 39. divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napali iz zasede kolonu od 200 milicionera i naneli joj gubitke od 6 mrtvih, 10 ranjenih i 14 zarobljenih.
- Kod Petković Hana (na putu Maglaj — Doboj) delovi 53. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napali jednu nemačku kolonu a sutradan dve manje kolone. Uništeno je 13 kamiona i 1 motocikl, a zaplenjeno 3 p. mitraljeza, 35 pušaka i 3 pištolja.

5. januar — U blizini Travnika, u borbi protiv nemačkih jedinica, poginuo komandant bataljona Dušan Kusturić, narodni heroj.
- Sedamnaesta majevlčka udarna brigada 38. udatie divizije NOVJ zauzela Olovo, a sutradan i Kladanj.
- Delovi 10. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napali ustaško-domobranksu posadu i zauzeli Kreševo. Poginuo je 21 a ranjeno je 35 neprijateljskih vojnika, dok su delovi 10. udarne divizije imali 6 mrtvih. 9 ranjenih i 12 promrzlih.
- C. januar — U blizini s. Vrela i s. Vrste (kod Bihaća) glavnina 2. brigade Unske operativne grupe NOVJ odbila napad delova nemačke 373. legionarske divizije.
- Delovi 4. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ odbili nemačke jedinice koje su s linije s. Vrhseljc — s. Konjevici (kod Zenice) pokušale da prodru u pravcu s. Guče Gore. Poginula su 24 i ranjena 42 neprijat tjska vojnika, dok su delovi 4. udarne divizije imali 20 mrtvih i 5 ranjenih.
- Delovi 39. divizije 5. udarnog korpusa NOVJ izvršili napad na neprijateljsko uporište Rudarieu (na putu Bos. Novi — Kostajnica), ali ga. zbog jakog otpora, nisu zauzeli.
- Na liniji s. Miljanovci — s. Lončari — s. Gojakovac (kod Tešnja) delovi 53. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ odbili ispad oko 550 nemačkih i ustaških vojnika od s. Sivše, nanevši im gubitke od 15 mrtvih i 8 ranjenih.
- Na pl. Ozrenu 7. srpska udarilo brigada 23. udarne divizije NOVJ nanela č'tnicima gubitke od 50 mrtvih i 20 ranjenih i izbila na liniju s. Breznica — s. Smvdin (kod Maglaja).
- 6/7. januar — U Gračanici 14. srpska udarna brigada 23. udarne divizije NOVJ napala iemačko-ustaške snage, ali se zbog jakog otpora neprijatelja i zbog velikih gubitaka morala povući ka s. Avdićima.
7. januar — Po naređenju Slaba 29. udarne divizije 2 udarnog korpusa NOVJ rasformirani Konjički i Kalinovički NOP odred a njihovim sastavom popunjena 11. hercegovačka udarna brigada iste divizije.
- Posle oštrih borbi 14. hercegovačka udarna brigada 29. udarne divizije NOVJ odbacila nemačke jedinice ka Sarajevu i zauzela Trnovo.
- Na liniji s. Vidovići — s. Ahmići delovi 4. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ odbili napad jakih nemačkih snaga iz Travnika.
- Na putu Maglaj — Doboj delovi 53. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napali nemačku motorizovanu kolonu i uništili kamion. Poginula su 3 i ranjena 2 nemačka vojnika.
8. januar Kod s. Vrste i Kule Bisovače delovi 2. brigade Unske operativne grupe NOVJ odbili napad nemačkih snaga iz Bihaća, nanevši im gubitke od 1 mrtvog i 2 ranjena.
- Po naređenju Štaba 5. udarnog korpusa NOVJ rasformiran Visočko-fojnički NOF odred a njegovim ljućjivom popunjene jedinice 10. udarne divizije NOVJ.
- 8/9. januar Glavnina 27. udarne divizije 3. udarnog korpusa NOVJ, u sadejstvu sa delovima 45. divizije 2. armije NOVJ. napala nemačku 903. tvrđavsku brigadu n Vlasenici. Napad je obnovljen 10 11. januara, ali. zbog jakog otpora, Vlasenlca nije zauzeta. Poginuo je i ranjen veći broj nemačkih vojnika, dok je 27. divizija NOVJ imala 17 mrtvih i 30 ranjenih.
9. januar — Šesta crnogorska udarna brigada 3. udarne divizije NOVJ zauzela Cajniče, koje su četnici napustili posle kraće borbe.
11. januar — Sesta crnogorska udarna brigada 3. udarne divizije NOVJ oslobodila Foču, iz koje su se četnici povukli prema Goraždu.
- Posle borbe protiv nemačkih jedinica 20 romanijska udarna brigada 27. udarne divizije NOVJ zauzela llan-Pijesak.
- Delovi 27. udarne divizije 3. udarnog korpusa NOVJ zauzeli Srebrenicu, koju su branile ustaše.
- Na putu Maglaj — Zepče delovi 53. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napali nemačku kolonu i u viščasovnoj borbi joj naneli gubitke od 23 mrtva i 7 ranjenih, uz sopstvene gubitke od 3 mrtva i 7 ranjenih.

1945. januar

BOSNA I HERCEGOVINA

januar 1945.

12. januar — U rejonu s. Mađari — s. Uoviea — s. Umčani (kod Sarajeva) 14. hercegovačka udarna brigada 29. udarne divizije NOVJ napala nemačko-ustaške jedinice, ali se posle jednodnevne borbe morala povući zbog velikog snega i hladnoće. Brigada je imala 5 mrtvih i 13 ranjenih.
- Kod ž. st. Kamen na pruzi Doboj — Derventa delovi 39. divizije 5. udarnog korpusa NOVJ miniranjem pruge uništili oklopni voz (lokomotivu, 3 oklopna vagona i tenk koji je bio na vagonu).
13. januar — Na putu Kiseljak — Busovača delovi 10. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napali nemačku motorizovanu kolonu i naneli joj gubitke od 4 mrtva i 7 ranjenih.
- Na liniji Karaula — s. G. i D. Ozimica (kod Zavidovića) glavnina 53. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napala neprijatelja i ovladala svim uporištima na ovoj liniji (osim s. D. Ozimice). Neprijatelj je pretrpeo gubitke od 13 mrtvih i 15 ranjenih. Divizija je imala 7 mrtvih i 25 ranjenih.
14. januar — U rejonu s. Priboj — s. Kozluk — s. Memići (kod Zvornika) dve brigade 45. divizije 2. armije NOVJ u dvodnevnoj borbi razbile jače četničke snage.
- Na putu Kiseljak — Busovača delovi 10. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napali nemačku motorizovanu kolonu jačine 30 kamiona, neprijatelju naneli gubitke od 8 mrtvih i 11 ranjenih i oštetili 11 kamiona i 1 PA top.
15. januar Crnogorski četnici s Pavlom Đurišićem na čelu, povlačeći se iz Crne Gore preko Srbije, prebacili se kod Višegrada u Istočnu Bosnu.
- Sesta albanska divizija očistila od četnike rejon s. Uvac — s. Rudo i proizvela gonjenje četnika ka Višegradu.
- Januar s. Kod Gradačca, u borbi protiv nemačkih jedinica, poginuo komandant Posavsko-trebavskog NOP odreda Pero Bosić, narodni heroj.
16. januar Nemačka 22. pešadijska divizija otpočela nastupanje iz Sokolca ka Vlasenici. Posle oštih trodnevni borbi ona je odbacila delove 25. divizije 2. armije NOVJ i 27. udarne divizije 3. udarnog korpusa NOVJ i ušla u Vlasenicu.
- Jedinice nemačke 22. pešadijske divizije, posle os-tre borbe protiv delova 27. udarne divizije 3. udarnog korpusa NOVJ, zauzele Han-Pijesak.
17. januar Dva bataljona 11. hercegovačke udarne brigade 29. udarne divizije NOVJ i dva bataljona 11. crnogorsko udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ izvršili neuspeo napad na nemačku posadu u Goraždu.
19. januar Delovi 53. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ odbili ispad oko 600 ustaša iz Kotor-Varoši k. s. Podbrđu i s. Bilicamo, nanevši im gubitke od 13 mrtvih i 15 ranjenih, uz sopstvene gubitke 2 mrtva i 20 ranjenih.
- Na odseku Goražde — Foča otpočelo trodnevno prebacivanje jedinica 3. udarne divizije 2. udarnog korpusa NOVJ preko r. Drine radi opšteg dejstva pravcem Goražde — Prača — Sarajevo.
20. januar — Između s. Klokota i s. Bililovca (na putu Sarajevo — Busovača) delovi 10. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ iz zasode napali nemačku motorizovanu kolonu i naneli joj gubitke od oko 40 mrtvih, 30 ranjenih i 3 zarobljena (uz sopstvene gubitke od 1 mrtvog i 6 ranjenih), zaplenili 12 p. mitraljeza i uništili 2 kamiona i 2 putnička automobila.
- Formirana 2. brigada 3. divizije KNO.T-a.
21. januar — Kod s. G. Brke i s. Lipovice delovi nemačke 7. SS divizije »Princ Eugen« iz Brčkog napali 6. istočno-bosansku proletersku udarnu brigadu 17. udarne divizije NOVJ. Posle oštre jednodnevne borbe neprijatelj je odbijen uz osetne gubitke dok je Brigada imala 30 mrtvih i 62 ranjena.
22. januar — Glavnina nemačke 104. lovačke divizije, delovi borbene grupe »Ebeiiajn« i tri bataljona ustaša, nastupajući od Zenice, posle četvorodnevne borbe protiv glavnine 4. udarne divizije NOVJ i delova 7. krajiške udarne brigade 10. udarne divizije NOVJ zauzeli Travnik. Poginuo je i ranjen veliki broj neprijateljskih vojnika, dok su 4. udarna divizija i 7. krajiška NOU brigada imale 72 poginula, 188 ranjenih i 21 nestalog.
23. januar — Kod Sija-gradine delovi 53. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ odbili ispad oko 450 nomačkih vojnika iz Maglaja.

24. januar Delovi 3. udarne divizije 2. udarnog korpusa NOVJ izvršili neuspeo napad na nemačko-ustaške jedinice u Goraždu i s. Jabuci. Neprijatelju su naneseni veliki gubici, a delovi 3. divizije su imali 15 mrtvih i 48 ranjenih.
- Po naredbi Vojne oblasti 5. udarnog korpusa NOVJ rasformirana Komanda prozorskog vojnog područja a njena teritorija porčinjena Komandi jajačkog vojnog područja.
25. januar Kod s. Klokota (na putu Kiseljak — Busovača) delovi 10. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napali nemačku motorizovanu kolonu. Uništeno je 5 kamiona a oštećeno 6 kamiona i protivavionski top.
- Jedinice 37. udarne divizije 2. udarnog korpusa NOVJ izvršile napad na nemačke jedinice u rejonu Višegrada. Napad nije uspeo zbog jakog otpora neprijatelja. Gubici jedinica 37. divizije NOVJ: 10 mrtvih i 11 ranjenih.
- Na putu Maglaj — Doboj delovi 53. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ napali nemačku motorizovanu kolonu jačine oko 400 vojnika i 60 vozila, te joj naneli gubitke od 12 mrtvih, 10 ranjenih i 5 zarobljenih.
- Kod s. Baljevca i ». Zeljave 2. udarna brigada 8. udarne divizije NOVJ odbila napad ustaških i nemačkih snaga iz Bihaća, nanevši im velike gubitke. Brigada je imala 3 mrtva i 10 ranjenih.
27. januar Po naređenju VŠ NOV i POJ. 17. i 28. udarna divizija 2. armije NOVJ napale nemačke i ustaško-domobranske snage u Bijeljini. Napad je nekoliko puta obnavljan, ali grad nije zauzet zbog jakog otpora neprijatelja i zbog pogoršane situacije u rejonu Zvornika, pa je Štab 2. armije NOVJ, 3. februara, obustavio napad i težište borbi preneo na komunikaciju s. Drinjača — Zvornik, radi napada na delove nemačke 22. pešadijske divizije. Neprijatelj je pretrpeo gubitke od oko 100 mrtvih i preko 200 ranjenih, a jedinice 2. armije NOVJ imale su 260 mrtvih i 570 ranjenih.
- U s. Drinjači (kod Zvornika) delovi 38. udarne divizije 3. udarnog korpusa NOVJ napali delove nemačke 22. pešadijske divizije. Napad je obnovljen 29. januara, ali mesto nije zauzeto zbog jakog otpora neprijatelja. Neprijatelj je pretrpeo osetne gubitke, a jedinice 38. udarne divizije NOVJ su imale 33 mrtva i 43 ranjena.
- Delovi nemačke 369. legionarske divizije i ustaško-domobranske snage iz Širokog Brijega (sada: Lištica) i Mostara, posle trodnevne borbe, razbili 4. dalmatinsku udarnu brigadu 9. udarne divizije NOVJ i zauzeli Ljubuški, Čapljinu i Metković.
- Osamnaesta istočnobosanska (hrvatska) brigada 38. udarne divizije NOVJ izvršila neuspeo napad na delove nemačke 22. pešadijske divizije u Vlasenici.
- U rejonu s. Liješnja (kod Zvornika) 21. istočnobosanska udarna brigada 38. udarne divizije NOVJ napala delove nemačke 22. pešadijske divizije. U oštroj borbi položaji su prelazili iz ruku u ruke po nekoliko puta, ali je neprijatelj na kraju uspeo da ih zadrži. Neprijatelj je pretrpeo gubitke od oko 100 izbačenih iz stroja. Brigada je imala 19 mrtvih i 55 ranjenih.
29. januar — Održan sastanak Oblasnog komiteta KPJ za istočnu Bosnu.
- Januar — Po naređenju Štaba 5. udarnog korpusa NOVJ rasformiran Drvarsko-petrovački NOP odred a njegovim ljudstvom popunjena 1. brigada 3. divizije KNOJ-a.
- Januar k. — Po naređenju Štaba 5. udarnog korpusa NOVJ rasformiran Mrkonjički NOP odred a njegovim ljudstvom popunjene jedinice 10. udarne i 39. divizije NOVJ.

CRNA GORA

1. januar — U Sandžaku formirana 2. brigada narodne odbrane.
- U rejonu Mojkovca jedinice 3. udarne divizije NOVJ počele dvodnevnu tešku borbu protiv delova nemačke 22. i 181. pešadijske divizije. Neprijatelj se povukao prema Bijelom Polju, pretrpevši velike gubitke u mrtvima i ranjenima. Jedinice NOVJ imale su 7 mrtvih i 18 ranjenih. Zaplenjena je velika količina oružja, municije i druge ratne opreme, kao i 50 kamiona.
2. januar — Odlukom Štaba 2. udarnog korpusa NOVJ formiran auto-bataljon, a pri divizijama samostalne auto-čete.
3. januar — Predsedništvo CASNO-a donelo odluku da se otvore gimnazije u oslobođenom Cetinju, Nikšiću. Podgorici (sada: Titograd). Beranama (sada: Ivangrad). Baru. Herceg-Novom i Kotoru.

1945. januar

HRVATSKA

januar 1945.

4. januar Sedma crnogorska omladinska brigada »Budo Tomović« 3. udarne divizije NOV.I oslobodila Bijelo Polje. Nemačke snage su pod borbom odstupile prema s. Brod. i-
revu i Prijepolju.

HRVATSKA

1. januar • Kod s. Metka neprijateljska kolona (jačine oko 300 ustaša i nemačkih vojnika) iz Gospića napala 3. brigadu 13. udarne divizije NOVJ, ali je posle dvočasovne borbe odbačena u polazni garnizon. Neprijatelj je imao 6 mrtvih i 4 ranjena, a 3. brigada 5 ranjenih.
2. januar Naredbom GS NOV i PO za Hrvatsku 4. i 6. korpus NOVJ dobili naziv udarni.
Delovi nemačke 1. kozačko konjičke divizije i ustaške snage, posle borbi sa delo-
vima 10. korpusa NOVJ, zauzeli s. Špišić-Bukovicu (kod Virovitice), ali su se sledećeg
dana, pod pritiskom jedinica 10. korpusa NOV.T. povukli u* pravcu s. Pitomače i
s. St. Graca.
Jedinice 8. udarno divizije NOVJ i Unske operative grupe NOVJ u sadejstvu sa
3. brigadom 7. udarne divizije NOVJ, posle trodnevnih borbi protiv delova nemačke
373. legionarske divizije i 8. ustaške brigade, zauzele s. Vaganac i Celopek (kod
Drežnik-Grada). Zaplenjeno je: 2 topa sa 100 granata, 9 minobacača sa 32(1) mina,
3 mitraljeza, 29 p. mitraljeza, li automata, 295 pušaka, 6 pištolja, 107.000 metaka.
798 ručnih i 200 tromblonskih bombi, 3 radiostanice, i dosta druge opreme. Nepri-
jatelj je imao preko 250 mrtvih i više ranjenih, a jedinice NOVJ 35 mrtvih i 200
ranjenih.
3. januar Kod s. Grabarja (blizu Slav. Požege) 1. bataljon 4. brigade 12. udarne divizije NOVJ
vodio berbu protiv nemačkih snaga i uništio 2 kamiona. Neprijatelj je imao 2
mrtva, a 1. bataljon 1 mrtvog i 5 ranjenih.
4. januar Kod s. Dumana i s. Golića (kod Plaškog), posle šestočasovne borbe, jedinice 2. bri-
gade 13. udarne divizije NOVJ odbile napad dolova nemačke 392. legionarske divizije
iz s. Ramljana, nanevši im gubitke od 5 mrtvih i 10 ranjenih.
Između s. Okučana i Novske Posavski NOP odred 6. udarnog korpusa NOVJ napao
iz zasede neprijateljsku kolonu (jačine 400 vojnika) i naneo joj gubitke od 7 mrtvih
i 12 ranjenih.
U prolazu Maknare kod o. Molata 4 nemačka torpedna čamca potopila britanski
patrolni čamac.
5. januar Jedinice 3. brigade 43. divizije NOVJ napale delove 19. ustaškog bataljuna i zauzelo
s. Kamenicu (kod Brinja). Neprijatelj je imao 20 mrtvih i 12 ranjenih, a 3. brigada
2 ranjena.
U rejonu s. Krčanika I s. Čađavice (kod Podrav. Slatine) jake nemačke snage iz
s. Moslavine, pojačane sa oko 30 tenkova, napale 15. udarnu diviziju NOVJ i posle
jednodnevne žestoke borbe izbile na Novi dravski kanal.
6. januar Naredbom C.S NOV i PO za Hrvatsku, a u vezi s naredbom VS NOV i PO.T od 13.
decembra 1944. o organizaciji propagandnog i kulturno-prosvetnog rada u NOV.T,
formirano propagandno odeljenje GS NOV i PO za Hrvatsku.
Na liniji s. Špišić-Bukovica — s. Lozan — s. Stari Gradac (kod Virovitice) jedinice
32. i 33. divizije NOVJ i 18. udarne brigade 40. divizije NOVJ izvršile napad na
nemačke jedinice i prinudile ili da se povuku na liniju s. Pitomaču — s. Otrovane
— s. Grabovnica — s. Kozarevac — s. Suha Katalena.
Jedinice 3. udarne brigade, ojačane bataljonom 2. brigade 35. udarno divizije NOVJ,
napale nemačku posadu u s. Plitvičkom Leskovcu (kod Titove Korenice), ali su se
posle osmočasovne borbe povukle. Neprijatelj je imao 7 mrtvih i 10 ranjenih, a je-
dinice 35 udarno divizije NOVJ 2 mrtva i 1 ranjenog.
7. januar Između s. Trnave i s. Kondrića ustaško-nomnčke snage napale delove Čehoslovačke
NO brigade »Jan Zlška«, ali su posle kraće borbe odbačene u Đakovo. Zaplenjena
su 2 kamiona, a ubijeno je 15 neprijateljskih vojnika.
8. januar U cilju zauzimanja s. Pitomače (kod Virovitice) i odbacivanja nemačkih i domobran-
skih jedinica prema Barču i Đurđevcu 10. korpus NOVJ i 40. divizija 6. udarnog
korpusa NOVJ napali neprijatelja u rejonu s. Pitomače. Posle jednodnevnih borbi
protiv tri puka nemačke 1. kozačke konjičke divizije i domobransko 1. pešadijske
divizije napad jedinica NOVJ je odbijen te su se one 9. januara ujutro povukle
prema s. Špišić-Bukovicu (kod Virovitice).

Kod s. Nabrda oko 400 vojnika nemačke 11. vazduhoplovno-poljske divizije iz Đakova napalo 1. bataljon Čehoslovačke NO brigade »Jan Žiška«, ali su posle kraće borbe odbijeni u polazni garnizon. Neprijatelj je imao 12 mrtvih, 20 ranjenih i 3 zarobljena, a Čehoslovačka NO brigada 1 mrtvog i 1 ranjenog.

Kod s. Velešnja delovi 2. udarne brigade 7. udarne divizije NOVJ odbili napad ustaša i prinudili ih da se povuku u Kostajnicu, nanevši im gubitke od 6 mrtvih i veći broj ranjenih.

Delovi nemačke 1. kozačke konjičke divizije, domobranske 1. pešadijske divizije i Paveličeve gardijske brigade iz s. Banove Jaruge, Bjelovara i s. Pitomače napali jedinice 10. korpusa NOVJ, 40. divizije NOVJ i 12. proleterske udarne brigade 12. udarne divizije 6. udarnog korpusa NOVJ u rejonu s. Grubišnog Polja i do 17. januara zauzeli veći broj sela. Ojačane 36. udarnom divizijom NOVJ, jedinice 6. udarnog i 10. korpusa NOVJ su 18. i 19. januara povratile izgubljena sela prinudivši neprijatelja da se povuče na liniju s. Pavlovac — s. V. Grđevac — s. V. Pisanica.

Između s. Komareva i s. Novog Sela (blizu Siska) delovi 2. udarne brigade 7. udarne divizije NOVJ napali iz zasede delove nemačke 1. kozačke konjičke divizije i sprečili ih da opljačkaju ova sela.

Ustaše iz Sunje opljačkale i popalile s. Malo Krčevo i zverski pobile 31 lice (pored ostalih, jedanaestoro dece bacile u zapaljene kuće).

Kod s. Drenjskog Slatnika (blizu Đakova) jedinice Čehoslovačke NO brigade »Jan Žiška« odbile napad delova nemačke divizije za naročitu upotrebu »Stefan«. Neprijatelj je imao 28 mrtvih, a Čehoslovačka NO brigada 2 ranjena.

Kod s. Tuževića i s. Skalića jedinice 3. brigade 43. divizije NOVJ odbile napad glavnine 19. ustaškog bataljona (oko 600 ustaša) iz Brinja i posle osmočasovne borbe ih prinudile na povlačenje. Neprijatelj je imao 19 mrtvih i 14 ranjenih.

Oko 500 domobrana iz sastava ustaško-domobranske 7. brdske divizije, posle kratke ali žestoke borbe protiv 3. bataljona 4. brigade 12. udarne divizije NOVJ, zauzele Pletemicu, ali su je sutradan napustili zbog pritiska jedinica NOVJ.

Kod s. Bračevaca i s. Stipanovaca oko 2000 nemačkih vojnika iz Đakova napalo Čehoslovačku NO brigadu »Jan Žiška«. Posle kraće borbe, u kojoj je pretrpeo gubitke od 31 mrtvog, neprijatelj se probio u Našice.

Karlovačka udarna brigada 34. udarne divizije NOVJ. posle četvoročasovne borbe protiv delova 3. ustaške brigade, zauzela s. Luku i s. Rečicu (kod Karlovca). Neprijatelj je imao 5 mrtvih, 8 ranjenih i 7 zarobljenih, a Karlovačka udarna brigada 0 mrtvih i 20 ranjenih. Zaplenjeno je 2 mitraljeza, 3 p. mitraljeza, 2 minobacača, 10 pušaka i 47.000 metaka.

Kod Barča jedinice 36. udarne divizije NOVJ prešle na desnu obalu r. Drave i produžile marš prema s. Spišić-Bukovici (kod Virovitice) radi smenjivanja jedinica 33. divizije NOVJ.

Nemačke snage (jačine oko 2000 vojnika) napale jedinice 16. udarne divizije NOVJ i posle žestokih borbi zauzele s. Čađavicu, s. Vranješevac, s. Noskovce i s. Crnac (kod Podrav. Slatine). Neprijatelj je imao oko 240 mrtvih i ranjenih, a jedinice 16. udarne divizije NOVJ 67 mrtvih i 95 ranjenih.

Kod s. Martina ustaške snage iz Našica izvršile napad na jedinice Osječke udarne brigade 12. udarne divizije NOVJ, ali su posle kraće borbe odbijene u polazni garnizon. Ustaše su imale 12 mrtvih i veći broj ranjenih.

Na mitingu u Splitu preko 15.000 građana izrazilo ogorčenje zbog izjave kralja Petra II Karađorđevića i njegovog napada na tekovine NOB-a, a manifestovalo veliku odanost vrhovnom komandantu NOV i POJ Josipu Brozu Titu, KPJ i narodnoj vlasti.

Na sremskom frontu, kod s. Tompojevaca (blizu Vukovara), poginuo komandant 4. krajiške NOU brigade Bodiroža Vid Vicuka, narodni heroj.

U s. Koreniću (kod Kanfanara), dok se održavala konferencija, nemački vojnici smrtno ranili predsednika Oblasnog NO odbora za Istru, člana Oblasnog komiteta KP za Istru i člana ZAVNOH-a Joakima Rakovca, narodnog heroja (ubrzo umro u s. Cervarima).

U Dubrovniku preko 6.000 građana demonstriralo protiv izjave kralja Petra II Karađorđevića i njegova napada na tekovine NOB-a. Demonstracije su se pretvorile u manifestacije odanosti predsedniku NKOJ-a i vrhovnom komandantu NOV i POJ Josipu Brozu Titu, KPJ i narodnoj vlasti.

- 18/19. januar — Kod Barča jedinice 51. udarne divizije NOVJ prešle na desnu obalu r. Drave i produžile marš u pravcu Podrav. Slatine, s. Donje Bazije i s. Bukovice.
- Britanski torpedni i patrolni čamci ispred Zadra odbili napad dve nemačke torpiljarke, 4 torpedna i 2 eksplozivna čamca koji su pokušali da u luci potope britansku laku krstaricu »Koiombo«. Nemci su izgubili jedan torpedni čamac.
19. januar — Na putu Kostajnica — Dvor na Uni, iz zasede, jedinice 1. udarne brigade »Vasilj Gačeša« i 3. brigade 7. udarne divizije NOVJ izvršile napad na nemačke i ustaške kolone iz Kostajnice, s. Divuše i Dvora. U žestokoj borbi, u uzastopnim napadima i protivnapadima, neprijatelj je pretrpeo gubitke od oko 80 mrtvih i ranjenih, a jedinice 7. udarne divizije NOVJ 5 mrtvih i 11 ranjenih.
21. januar — U Pakracu 1500 radnika i nameštenika iz okruga Nova Gradiška održali zbor radi obnove radničkih sindikata.
- 27/22. januar — Jedinice 36. udarne i 40. divizije NOVJ sa 12. proleterskom udarnom brigadom 12. udarne divizije NOVJ napale s. Pitomaču (kod Virovitice) i opkolile okolna nemačko-ustaška i domobranska uporišta. Ujutro 23. januara, posle više uzastopnih napada i protivnapada, jedinice NOVJ su se, zbog jakog neprijateljskog otpora i velikih gubitaka povukle pravicima s. Sedlarica — s. Turnašica i s. Stari Gradac — s. Lozan.
- 22/23. januar — Delovi 1. udarne brigade »Vasilj Gačeša« i 3. brigade 7. udarne divizije NOVJ razbili delove domobranske 7. lovačke brigade i zauzeli s. Zamlacu (kod Kostajnice). Neprijatelj je imao 2 mrtva, 4 ranjena i 19 zarobljenih, a jedinice 7. udarne divizije NOVJ 6 ranjenih. Istovremeno je 2. udarna brigada iste divizije izvršila neuspeo napad na nemačko uporište u s. Graboštanima (kod Kostajnice), gde je neprijatelj imao 4 mrtva i 5 ranjenih.
24. januar — Kod s. Bubna i s. M. Grđevca (blizu Bjelovara) 33. divizija NOVJ i 1. zagorska NO brigada, posle sedmočasovne borbe, odbile napad delova nemačke 1. kozačke konjičke divizije i domobranskog 21. pešadijskog puka iz Vel. Pisanice i Vel. Grđevca. Neprijatelj je imao 75 mrtvih i ranjenih, a jedinice NOVJ 11 mrtvih i 44 ranjena.
- U Zagrebu ustaše ubile 40 pristalica NOP-a.
25. januar — Na liniji s. Adolfovac — s. Čadavica — s. Noskovci (kod Podrav. Slatine) jedinice 16. udarne i 51. udarne divizije NOVJ izvršile napad na nemačke i ustaško-domobranske snage u cilju njihove likvidacije zapadno od Novog dravskog kanala. Napad nije uspeo, te su se jedinice NOVJ sutradan povukle, pretrpevši gubitke od oko 420 mrtvih i ranjenih.
- Kod s. Belog Sela i s. Vrata (blizu Delnica) 1. bataljon 1. NOP odreda 13. udarne divizije NOVJ, posle petočasovne borbe, odbio napad 3. bataljona 846. puka nemačke 392. legionarske divizije i prinudio ga na povlačenje u pravcu Fužina. Neprijatelj je imao 2 mrtva i 2 ranjena, a NOP odred 1 mrtvog i 2 ranjena.
- 25/26. januar — U blizini s. Hercegovca, s. Pavlovca i s. Dražice (kod Bjelovara) delovi Moslavačkog NOP odreda i 3. diverzantskog odreda Grupe diverzantskih odreda GS NOV i PO za Hrvatsku porušili 5 mostova.
28. januar — Na liniji s. V. Zdenci — s. Končanica — s. Brestovac 33. divizija NOVJ i 4. brigada 12. udarne divizije NOVJ, posle dvodnevni borbi, odbile napad delova nemačke 1. kozačke konjičke divizije iz s. Garešnice i s. Pavlovca i sprečile im prodor u Daruvar. Neprijatelj je imao oko 300 mrtvih i ranjenih, a jedinice NOVJ 50 mrtvih i ranjenih.
- Udarne brigade »Franjo Ogulinac Seljo« 34. udarne divizije NOVJ, posle trodnevni borbi, zauzela ustaško-domobransko i nemačko uporište u s. Zažini (kod Siska). Neprijatelj je imao 60 mrtvih i ranjenih a Brigada 44 mrtva i 41 ranjenog.
- U srezu Čabar izvršeni izbori za seoske i mesne NO odbore i odbornike sreske skupštine.
- 28/29. januar — Jedinice 18. udarne i Omladinske udarne brigade Joža Vlahović« 40. divizije NOVJ izvršile neuspeo napad na neprijateljske snage u s. Vel. Pisanici i s. Vel. Grđevcu.
29. januar — Posle dvodnevne borbe kod s. Buševca i s. Ogulinca (blizu Vel. Gorice) jedinice 2. brigade Unske operativne grupe NOV.T odbile napad delova 20. ustaške brigade i odbacile ih u Turopolje. Neprijatelj je imao ti ranjenih, a jedinice 2. brigade Unske operativne grupe 4 mrtva i 12 ranjenih.
- U Moslavini održana skupština radnika centralnih vojnotehničkih, kožarskih, stolarskih i radio-telefonskih radionica na kojoj je izabran odbor NO fronta.

30. januar — Na liniji s. Martin — s. Donja Motičina — s. Zoljan oko 800 nemačkih vojnika i ustaša iz Našica napalo čehoslovačku NO brigadu »Jan Žiška* 12. udarne divizije NOVJ i zauzelo s. Martin. Neprijatelj je imao oko 100 mrtvih i ranjenih, a Brigada 9 mrtvih i 27 ranjenih.
- U Lici izišao prvi kroj lista 11. korpusa NOVJ »Za domovinu«.
31. januar — Pod pritiskom jedinica 33. i 40. divizije NOVJ, nemačke i ustaško-domobranske snage napustile s. Končanicu, s. Brestovac, s. V. i M. Zdence i s. Pavlovac (kod Bje-lovara) i povukle se u s. Garešnicu i s. V. Grdevac.
- Naredbom GS NOV i PO za Hrvatsku, 40. divizija NOVJ i Virovitička brigada iste divizije dobile naziv udarna.

MAKEDONIJA

1. januar — GS NOV i PO za Makedoniju naredio da se jedinice 15. udarnog korpusa NOVJ prebace iz Makedonije na sremski front, što je narednih dana i učinjeno.
- U Makedoniji otpočele sa radom devet gimnazija, jedna učiteljska škola, jedna mu-zička i jedna srednja umetnička škola.
3. januar — Po naređenju GŠ NOV i PO za Makedoniju formirana Komanda grada Skoplja.
7. januar — U Skoplju, u prisustvu oko 1000 delegata makedonske omladine, zatim predstavnika sovjetsko, bugarske, grčke, albanske, srpske, hrvatske, slovenačke i crnogorske omladine, kao i omladine iz Pirinske i Egejske Makedonije, i predstavnika sovjjet-ske, engleske i američke vojne misije, otpočeo trodnevni rad II kongresa Antifa-šističke omladine Makedonije (NOMSM). Kongres je analizirao stanje u organizaciji, doneo zaključke, postavio nove zadatke i uputio proglas omladini Makedonije, pozi-vajući je na nova pregnuća.
- Po naređenju GS NOV i PO za Makedoniju. 4. šiptarska brigada 48. udarne divi-zije NOVJ preimenovana u 7. makedonsku (šiptarsku) udarnu brigadu i ušla u sa-stav 42. udarne divizije NOVJ.
10. januar — U Skoplju i>o naređenju GS NOV i PO za Makedoniju, Artiljerijska baza br. 8 pre-imenovana u Nastavni centar br. 6 za obuku boraca i ;,tarešina artiljerijskih jedinica 15. udarnog korpusa NOVJ.
- (5. januar — Na osnovu naređenja Generalštaba JNA pri komandama vojnih oblasti u Kuma-riovu. Bitolju i Štipu formirani 1, 2. i 3. dopunski bataljon. U ovim bataljunima je izvođena obuka sa novomobilisanim ljudstvom koje ranije nije služilo vojску.
- iH. januar — CK KPM održao u Skoplju partijsko savetovanje. Posle detaljne analize stanja partijske organizacije u Makedoniji odlučeno je da se, radi lakšeg rukovođenja, umesto oblasnih komiteta KPM, formiraju (i direktno vežu za CK KPM) osam okruž-nih komiteta i gradski komitet KPM za Skoplje.
- Januar — PK SKOJ-a za Makedoniju uputio direktivno pismo skojevskim organizacijama: analizira rezultate II kongresa Antifašističke omladine Makedonije (NOMSMj i po-ziva skojevske i omladinske organizacije da uzmu najaktivnijeg učešća u sprovo-đenju zadataka i smernica postavljenih na II kongresu.

SLOVENIJA

1. januar — U s. Občinama (blizu Trebnja) jedinice 15. divizije NOVJ izvršile napad na dve čete slovenačkih domobrana. Divizija je zatim, zbog brze intervencije delova nemačkog 14. SS policijskog puka. SS bataljona kraških lovaca i šest pokretnih bata-ljona slovenačkih domobrana iz Novog Mesta, Kočevja, s. Slične i s. St. Vida. odu-stala od daljih napada, ali jc na linijama s. AJdovec — s. Lipovec — Zužemberk. s. Dobrnič — s. Dobrava i s. Hinje — s. Polom vodila teške borbe sve do 7. januara, kada je neprijatelj primoran da se povuče u polazne garnizone.
- Na Menini pl. jake nemačke snage iz Mozirja napale G. slovenačku udarnu brigadu ^Slavko Šlander* 4. operativne zone NOV i PO Slovenije. Brigada se posle pelo-časovne borbe, zbog nedostatka municije, povukla na Kostavsku pl.
2. januar — Kod s. Verpeta (na putu Celje — Slov. Konjice) 13. slovenačka udarna brigada »Mirko Bračić* 14. divizije NOVJ napala iz zasede nemačku auto-kolonu, uništila putnički auto i 3 kamiona natovarena municijom, a potom se povukla na pl. Ko-njlsku goru.

3. januar — Na liniji Sinji vrh — Obli vrh (blizu Ajdovščine) 18. slovenačka (Bazoviška) udarna brigada 30. divizije NOVJ posle višečasovne borbe odbila napad četničko-nedičevskih snaga iz s. Cola.
4. januar — U Slov. Bistrici 2. slovenačka udarna brigada »Ljubo Sercer 14. divizije NOVJ napala nemačku posadu, blokirala kasarnu u tekstilnoj fabrici i zaplenila 700 košulja i dosta drugog materijala namenjenog nemačkoj vojsci. Zarobljena su dva vojnika.
- Italijanska partizanska divizija /Garibaldi natizone stigla iz Betteške Slovenije preko r. Soče i stavila se pod komandu 9. korpusa NOVJ.
9. januar — Kod s. Cola 18. slovenačka (Bazoviška) udarna brigada 30. divizije NOVJ napala i/zasede nemačku motorizovanu kolonu i posle višečasovne borbe je prinudila da se vrati u Ajdovščinu.
- Na Bledu minersko-sabotažni vodovi 7. slovenačke udarne brigade 31. divizije i Jeseniško-bohinjskog NOP odreda 9. korpusa NOVJ miniranjem oštetili hotel »Petran«, u kome se nalazila 10 četa nemačkog nastavo >g puka Brandenburg . i hotel »Park«, u kome je bio smešten štab toga puka. Poginulo je preko 40 nemačkih vojnika i oficira i uništena je radio-stanica.
- Na pl. Kozjaku jake nemačke snage iz Maribora, s. Marenberga (kod Dravograda), s Viza i s. Lučana (u Austriji) pokušale da opkole i unište Lackov NOP odred 4. operativne zone NOV i PO Slovenije. Odred se 10 januara, vešt看 manevrisanjem. izvukao u pravcu pl. Golice (kod Voifsberga u Austriji) vodeći samo manje borbe
10. januar — U Kranju, u hotelu »Evropa«, gde se nalazio centar Gestapoa, pomoćnik načelnika obaveštajnog centra Kokršskog NOP odreda 4. operativne zone NOV i PO Slovenije podmetnuo paklenu mašinu. Od eksplozije je poginulo 12 gestapovaca, policajaca i oficira (među njima 5 viših oficira), teško ranjeno njih 17 (od kojih je 15 umrlo u bolnici) i više njih lakše povredeno.
11. januar — Delovi 137. puka nemačke 188 rezervne divizije iz Ilirske Bistrice otpočeli napade protiv jedinica Istarskog NOP odreda 7. korpusa NOVJ u Brkinima. Odred je izbegao udare nadmoćnog neprijatelja, nanoseći mu znatne gubitke povremenim prepadima na manje grupe pa se neprijatelj 13. januara povukao u polazni garnizon.
13. januar — U rejonu s. G. Jezero — s. Klanac s. Podlož (kod Cerknice) jedinice Notranjskog NOP odreda 7. korpusa NOVJ posle višečasovne borbe odbile napad 47. čete 2. pokretnog bataljona slovenačkih domobrana iz Rakeka.
14. januar — LI dolini r. Velunje 1. slovenačka udarna brigada Tone Tomšič 14. divizije NOVJ napala jake nemačke snage i posle oštre borbe ih odbacila u Šoštanj, nanevši im gubitke od 34 poginula i 2 ranjena.
15. januar — Kod s. Sv. Lenarta 13. slovenačka udarna brigada --Mirko Bračić' 14. divizije NOVJ posle višečasovne oštre borbe odbila napad ncniačkih snaga iz Laškog. nanevši im znatne gubitke.
- Kod s. Skrilja delovi 17. slovenačke brigade Simon Gregorčič« 30. divizije NOVJ napali nemačku snabdevačku kolonu koja se kretala iz Gorice za Ajdovščinu i posle višečasovne borbe naneli joj gubitke od 13 poginulih i 9 ranjenih.
16. januar — U blizini s. Kompara i s. Slokarja 17. slovenačka brigada Simon Gregorčič 30. divizije NOVJ posle jednodnevne oštre borbe odbila napad jakih nemačkih snaga iz Ajdovščine, nanevši im znatne gubitke.
- Kod s. Lipe udarna četa 31. divizije NOVJ napala nemačku SS policijsku kolonu jačine 350 ljudi, ti- posle četvoročasovne oštre borbe razbila je i odbacila u pravcu Kostanjevice na Krasu, nanevši joj gubitke od oko 50 mrtvih i 20 ranjenih i zaplenivši joj 3 minobacača, mitraljez i dvoja kola sa opremom.
17. januar — U blizini s. Spodnjih Siemena i s. Jazbina delovi nemačkog 18. brdskog lovačkog puka Trek iz Celja i Slov. Konjicu napali 13. slovenačku udarnu brigadu 14 divizije NOVJ. Brigada se posle višečasovne borbe probila kroz nemačke obruče u pravcu s. Tolstog Vrha.
18. januar — U s. M. Vrhu 2. bataljon Kozjanskog NOP odreda 4. operativne zone NOV i PO Slovenije napao nemačku žand. posadu jačine 80 ljudi i naneo joj gubitke od 20 mrtvih.

19. januar — U Suhoj krajini delovi nemačkog 13. i 14. SS policijskog puka i četiri pokretna bataljona slovenačkih domobrana iz Novog Mesta, Kočevja, Ribnice i s. St. Vida otpočeli napad na jedinice 15. i 18. divizije NOVJ. Posle šestodnevni borbi nemačko-domobranske snage su odbačene u polazne garnizone.
- U s. Trnovu (na pl. Trnovskom gozdu) 19. slovenačka brigada »Srečko Kosovci« 30. divizije NOVJ napala italijanski fašistički bataljon »Fulmine« jačine oko 250 vojnika raspoređenih u 12 forlifikacijskih dobro uređenih objekata. U trodnevnoj borbi poginula su 203 italijanska fašista, dok je ostatak od 46 vojnika, poslednje otporne tačke, povukla u Goricu jaka nemačka tenkovska kolona, koja je probila položaje 3. slovenačke udarne brigade »Ivan Gradnik« 31. divizije NOVJ na liniji Sv. Danijel — Sv. Gabrijel.
21. januar — U s. Lipjama (kod Zužemberka) jedan bataljon 9. slovenačke brigade i jurišni bataljon 18. divizije NOVJ okružili i posle dvodnevni oštri borbi uništili 39. i 71. četu slovenačkih domobrana (čiji se manji deo spasao bekstvom).
22. januar — U rejonu s. Lipje — s. Gradnec — s. Lašče (kod Zužemberka) 5. slovenačka udarna brigada »Ivan Cankar«, 12. slovenačka brigada i jurišni bataljon 15. divizije NOVJ napali 1. i 4. pokretni bataljon slovenačkih domobrana i jedan bataljon nemačkog 14. SS policijskog puka i posle višečasovne borbe, uz osetne gubitke, odbacili ih u polazne garnizone s. Stičnu, s. St. Vid i Kočevje. U borbi je poginuo i komandant SS policijskog bataljona.
- U rejonu s. Drarnlje — pl. Konjiška gora (kod Slov. Konjica) jake nemačke snage okružile 13. slovenačku udarnu brigadu »Mirko Bračić« 14. divizije NOVJ. Posle višečasovne oštre borbe, u kojoj je pretrpela gubitke od 30 poginulih, 50 ranjenih i 60 nestalih, brigada se probila na južne padine pl. Pohorja.
- Kod s. Češnjice Skofjološki NOP odred 9. korpusa NOVJ posle višečasovne borbe odbio napad nemačke kolone jačine 150 ljudi, prinudivši je da se vrati u s. Selca (kod Skofje Loke).
23. januar — Naredbom GS NOV i PO za Sloveniju Mornarički odred 1. pomorsko-obalskog sektora Mornarice NOVJ uključen u sastav 30. divizije NOVJ pod nazivom: 1. bataljon pomorske pešadije 1. pomorsko-obalskog sektora.
- U rejonu s. Vavta Vas — s. Gradišče 4. slovenačka udarna brigada »Matija Gubec«, 15. slovenačka (Belokranjska) brigada 15. divizije NOVJ i Dolenjski NOP odred 7. korpusa NOVJ okružili jako nemačko-domobranske snage. Posle višečasovne oštre borbe, u kojoj je pretrpeo gubitke od 24 mrtva i oko 50 ranjenih, neprijatelj se probio u Novo Mesto.
- U rejonu s. G. Jezero — s. Klanci — s. Dane delovi Notranjskog NOP odreda 7. korpusa NOVJ posle višečasovne borbe odbili napad jakih nemačko-domobrinskih snaga iz Cerknice.
24. januar — U rejonu s. Klačnik — Metulov vrh — s. Jesenjaki 1. slovenačka udarna brigada »Tone Tomšič« 14. divizije NOVJ posle višečasovne borbe odbacila nemačke snage u polazne garnizone Soštanj i Velenje, nanevši im znatne gubitke.
26. januar — U Vipavi grupa od 40 ubačenih dobrovoljaca iz 18. slovenačke (Bazoviške) udarne brigado 30. divizije NOVJ bombama napala nemačku posadu u više zgrada i nanela joj gubitke od 20 poginulih, 15 ranjenih i 4 zarobljena, a potom se bez gubitaka izvukla iz varošice.
- U rejonu s. Podvln — s. Lopatnik — s. Petruh 1. slovenačka udarna brigada »Tone Tomšič« 14. divizije NOVJ odbila napad jake nemačke kolone iz Velenja.
23. januar — Po naređenju GS NOV i PO za Sloveniju, Istarsko vojno područje i 4. bataljon 9. slovenačke brigade 18. divizije NOVJ izašli iz sastava 7. korpusa i ušli u sastav 9. korpusa NOVJ.
30. januar — Kod s. Tinja i s. Repa 13. slovenačka udarna brigada »Mirko Bračić« 14. divizije NOVJ posle višečasovne borbe odbila napad nemačkih jedinica iz Slov. Bistrice i Slov. Konjica, nanevši im gubitke od 24 poginula i 8 ranjenih.
- Na pl. Staroj gori i pl. Primožu jurišni bataljon 18. divizije NOVJ posle višečasovne borbe odbio napad nemačko-domobrinskih snaga iz Zužemberka i s. Sardinje Vasi.
31. januar — Kod s. Podkrajja i s. St. Andraža (blizu Velenja) 1. slovenačka udarna brigada »Tone Tomšič« 14. divizije NOVJ, poslu višečasovne borbe odbila napad jake nemačke kolone iz Mozirja.

SRBIJA

1. januar U Novom Sadu, u prisustvu 650 delegata, otpočela Prva pokrajinska konferencija AFZ-a Vojvodine. U toku četvorodnevno rada izabran je Pokrajinski odbor AFZ-a i postavljeni su zadaci za budući rad.
2. januar • U blizini s. Jabuke i Savinog lakta (kod Prijepolja) 3. proleterska (sandžačka) udarna brigada 37. udarne divizije NOVJ vodila borbu proti* delova nemačke 22. pešadijske divizije koji su pokušali da od Prijepolja prodru ka Pljevljima. Poginulo je 60 nemačkih vojnika. Zaplenjeno: mitraljez, 5 p. mitraljeza i 2 minobacača.
3. januar U Sremu delovi nemačkog 34. armijskog korpusa napali položaje 21. udarne divizije NOVJ. zauzeli s. Nijemce (kod Sida), odbacili 21. udarnu diviziju na levu obalu r. Bosuta i izbili na liniju s. Komletinci — s. Orolik — s. Borak. Gubici neprijatelja: više stotina izbačenih iz stroja, a 21. udarne divizije: 182 mrtva i 308 ranjenih.
4. januar Na sremski front pristigle 6. proleterska divizija NOVJ «Nikola Tesla» koja je, zbog napada delova nemačkog 34. armijskog korpusa, vraćena iz Beograda. Divizija je posela odbrambene položaje na levoj obali r. Bosuta: od s. Nijemaca do šumo Kablarovac (kod Šida).
6. januar Jedinice Operativnog štaba NOV i PO za Kosovo i Metohiju blokirale s. Vrelo (kod Peći) i u kraćoj borbi ubile 22 balista.
8. januar Jedinice 22. udarao divizije NOVJ odbacile prema Prijepolju zaštitne delove nemačkog 91. armijskog korpusa i oslobodile Sjenicu.
10. januar Posle trodnevnih borbi protiv zaštitnica nemačkog 21. armijskog korpusa jedinice 37. udarne divizije NOVJ oslobodile Prijepolje. Neprijatelj je Imao preko 100 vojnika izbačenih iz stroja, a jedinice 37. divizije — 5 mrtvih i 20 ranjenih.
12. januar Goneći zaštitnicu nemačkog 21. armijskog korpusa četnike dolinom r. Lima jedinice 37. udarne divizije NOVJ oslobodile Priboj.
17. januar - Na sremskom frontu nemački 34. armijski korpus otpočeo napade na jedinice 1. armije NOVJ s ciljem da skрати i stabilizuje front. Posle dvodnevnih borbi 1. armija NOVJ. uvodeći u borbu i jedinice drugog ešelona, sprečila je dalji ptodor neprijatelja, koji je zauzeo s. Tovarnik i Šid. Potom, ojačana i 2. proleterskom udarnom divizijom, ona je 19. januara prešla u protivudar, oslobodila Šid i prinudila neprijatelja da se povuče na liniju s. Mohovo (kod Iloka) — s. Ilinci — s. Batrovci — leva obala r. Bosuta do s. Lipovca. Na ovoj liniji front je konačno stabilizovan a obe su strane prešle na pozicionu odbranu.
18. januar Kod Sida. u borbama protiv nemačkih jedinica, poginuo komandir čete u 3. proleterskoj krajiškoj NOU brigadi Miladin Zorić Garača narodni heroj.
19. januar U rejonu Peći. pri čišćenju terena, delovi 4. kosovsko-metohijske NOU brigade ubili jednog i zarobili pet balista.
26. januar Od odabranog ljudstva iz kosovsko-metohijskih brigada formirana Kosovsko-metohijska brigada narodne odbrane.
21. januar Kod s. Trstenika (blizu Srbice) 2. bataljon 1. kosovsko-metohijske NOU brigade napao balističke snage i naneo im gubitke, ali jo neprijatelj, brojno nadmoćan, održao svoje položaje.
28. januar Na izbornoj skupštini, kojoj je prisustvovalo 350 delegata, izabran Oblasni NO odbor za Srem.
29. januar U Beogradu završen dvodne vni miting žena Srbijo na kome je izabran Glavni odbor AFZ-a Srbije.
30. januar U s. Bapskoj (kod Šida), u bolnici 2. proleterske udarno divizije NOVJ, podlegao teškoj rani pomoćnik komesara 3. bataljona 2. proleterske NOU brigade Petar Ivanović Perica. narodni heroj.
- Kod s. Dašinovaca (blizu Peći) oko 1000 balista napalo 3. bataljon 5. kosovsko-metohijske NO brigade, ali su posle oštre šestočasovne borbe odbijeni. Brigada je pretrpela gubitke od 7 mrtvih i 24 ranjena.
31. januar U rejonu Srbice, posle oštre borbe, 1. kosovsko-metohijska NOU brigada i 3. bataljon 5. kosovsko-metohijske NO brigade odbili napad balističkih snaga, nanovši im osetne gubitke.